

lahaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorski list „Edinost“ — Tisk tiskarne „Edinost“, vpisane zadrage s omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20. Telefon uredništva in uprave 11-57.

Naročnina vsakega: Za celo leto K 31-20 Za pol leta 15-00 Za tri mesece 7-80 Za nedeljske izdaje m. celo leto 6-20 m. pol leta 3-00

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 8 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin. Osmrtnice, zahvale, poslanice, vabila, oglasi denar. nih zavodov mm po 30 vin. Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljna vrsta 2.—

Mali oglasi po 6 vinarjev beseda, najmanj pa 40 vinarjev. Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“ — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilnični račun št. 841.652.

EDINOST

Zvezna armadna poročila.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 12. (Kor.) Uradno se razglasa: 12. januarja 1918.

Vzhodno bojišče. — Premirje. Italijansko bojišče. — Položaj je neizpremenjen.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO.

BEROLIN, 12. (Kor.) Veliki glavni stan, 12. januarja 1918.

Zapadno bojišče. — Bojno delovanje je bilo omejeno na topovske in minovske boje na raznih točkah fronte.

Vzhodno bojišče. — Nič novega. Na macedonski in italijanski fronti je položaj neizpremenjen.

Prvi generalni kvartirništer pl. Ludendorff.

BOLGARSKO.

SOFIJA, 11. (Kor.) Generalni štab poroča: Macedonska fronta: V gorah dolini Skumbija smo pregnali z ognjem več sovražniških oddelkov, ki so se potkušali približati našim položajem. V tolnu Cerne kratki topovski smuki. Pri Makovu smo odbili napad francoskega polvedovalnega oddelka. Jugozapadno Dojra na počevajo topovsko delovanje. Pri Doljem Poroju smo v boju iz bližine pregnali nekli angleški pehotni oddelek. Neko sovražno letalo je vrglo štiri bombe na Demir Hisar; dva prebivalca sta bila ubita.

Mirovna pogajanja z Rusijo.

DUNAJ, 12. (Kor.) Iz Bresta Litovskega se poroča z dne 11. t. m.: V smislu sklepa večrajšnje plenarne seje so se sestala odposlanstva delegacij Avstro-Ogrske, Nemčije in Rusije h konferenci. Pr. tem je bilo dogovorjeno, da naj se sestavi od ruske delegacije dne 27. decembra p. l. predlagana komisija za razpravljanje diplomatskih in teritorialnih vprašanj in da naj se vrše sporedno s posvetovanj te komisije predposvetovanja strokovnjakov posameznih delegacij glede ureditve gospodarskih in pravnih vprašanj. Dogovorjeno je bilo dalje, da naj prične prvo imenovana komisija svoja posvetovanja dne 11. t. m. ob 10 dopoldne. Z avstro-ogrške in nemške strani so bili odposlani v komisijo po en političen in vojaški predstavnik in po dva tajnika. Ruska delegacija si je pridržala sklep glede števila članov, ki naj se odpošljejo v delegacijo. Ta komisija se je konstituirala danes ob 10 dopoldne in pričela svoja posvetovanja, ki so bila ob eni popoldne prekinjena in so se ob 1/6 zvečer zopet nadaljevala.

Nova republika.

PETROGRAD, 12. (Kor.) Petrograjska državna agencija javlja iz Rostova, da se bo te dni proglasila neodvisnost republike donskega ozemlja. V kabinetu bo najbrže Kaledin prevzel predsedstvo in vojni ministristvo, Seter Justico, Lagekev naučno in Paramonov trgovsko ministristvo.

POLJSKI REGENTSKI SVET NA DUNAJU.

DUNAJ, 12. (Kor.) Danes opoldne se je vsilil pri Njhu Velikanstvih in Laksenburgu dejavni, ki kateremu so bili povabljeni; poljski regentski svetovalci nadškof Kakowski, pl. Ostrowski in knez Lubomirski, poljski ministrski predsednik pl. Kucharzewski, prelat Chmelnicki, knez Radzivil, poročevalec v ministrskem predsedništvu Okolowiec, poročevalec v civilnem kabinetu grof Tarnowski, stotnik Drevnovski, grof Rostvorovski in ritmester pl. Gorka, dalje dodeljena časna služba in dvorni sarže.

Afera torpedovke št. 11.

DUNAJ, 12. (Kor.) Na vprašanje posl. Wedre glede torpedovke št. 11 je delno-brambni minister na podlagi podatkov vojnega ministrstva in mornariškega oddelka odgovoril, da so sodno poizvedovalno postopanje ni moglo najti dosedaj nobenega oporišča, ki bi dopuščalo za nesljivo sklepanje o dogodkih dne 5. novembra 1917 na krovu torpedovke št. 11. Vsi tedaj se sedaj ni mogoče izražati o vprašanju krivde. Sodno postopanje se nadaljuje. Jasnost o dogovku 5. novembra 1917 pa bo mogoče dobiti šele tedaj, ko bo mogoče zaslišati osebe, ki so imenovane dne pripadale posadki torpedovke št. 11.

Kapitulacija črnogorskega generala Vesovića.

DUNAJ, 11. (Kor.) Iz vojnega poročevalskega štampa se javlja: Bivši črnogorski vojni minister Radimir Vesović se je s svojimi pristaši, med katerimi se nahaja bivši črnogorski ljudski minister Miloslav Rajčević, javil pri okrajnem poveljstvu v Andrijevici in položil tamkaj orožje. Vsi imenovani bodo, ker so se v pravem roku javili pri c. in kr. oblastih, deležni povodom Najvišjega rojstnega dne izdanega pomiloščenja.

Ogrska zbornica.

BUDIMPEŠTA, 12. (Kor.) Poslanska zbornica se sestane dne 16. t. m. k seji.

Predsednik zveze španskih delodajalcev umorjen.

MADRID, 10. (Kor.) Po poročilih listov je bil predsednik zveze španskih delodajalcev za kovinarstvo in mehaniko, Jose Barret, v Barceloni umorjen. Zločinci so ubežali.

Eksplodzija.

TEMEŠVAR, 11. (Kor.) V Anabanyi se je dogodila vsled slabo delujoče varnostne svetilke eksplozija. Ob času nesreč je bilo zaposlenih 200 delavcev. Dosedaj je bilo najdenih 12 mrtvih in 35 težko ranjenih.

Poljaki pred cesarjem Viljemom.

Dne 8. januarja 1918. so se predstavili v Berolinu cesarju Viljemu člani regentskega sveta kraljevstva Poljskega, ministrski predsednik Kuchanzewsky in drugi gospodje deputacije ob navzočnosti nemškega državnega kancelarja in nadomestujočega državnega tajnika urada za zunanje stvari. Poljsko deputacijo je sprovel pred monarha najvišji dvorski in hišni maršal. Navedli smo te vnanje podrobnosti, da vidijo čitateљи, da je bil sprejem poljske deputacije prišel najslavesnejše in v visoko oficijelni obliki, kar bi kazalo namen, da se čim očitneje vidi pomembnost sprejema.

Knez Lubomirski je naslovil na cesarja govor, v katerem je poudarjal najgloblje spoštovanje do osebe cesarjeve in hvaležnost Poljakov na činih, ki naj dajo njihov domovini državno življenje v obliki neodvisne poljske monarhije. Izražal je nado, da se zapričeto delo zgodovinske pravičnosti slavno dovrši. Poljaki da so uverjeni, da bodo po zagotovljeni pravice, pripadajoči poljski državi, Poljaki mogli skupno delovati z nemškimi narodom za velike cilje, ki zajamčijo blaginjo človeštva in bodoči mir. Uverjeni so, da bo cesar voditelj nemškega naroda na poti, ki naj dovede do mirnega in blagonasnega delovanja vseh narodov. V vzvišeni osebi cesarjevi vidijo in pozdravljajo prvobornike in zaščitnike tistih načel, ki obvladujejo svet in ki naj vsem slojem človeških plemenskih skupnosti prinese sreče in blagostoval!

V svojem odgovoru je cesar izražal radost na tem, da more v svojem glavnem in rezidenčnem mestu pozdraviti poljskano zastopstvo poljske države. V zadovoljenje mu je, ko čuje, da hočejo Poljaki skupno z nemško državo in avstro-ogrsko monarhijo zasledovati cilje, ki zajamčijo blaginjo človeštva in mirno skupno delovanje narodov! V dobi trideset let svojega vladanja je bil vedno zaščitnik teh načel. Zaključil je z željo, da bi bilo Poljakom dano, da v uspešnem delu dajo poljski državi podlage, ki bodo jamčile nje mirni nadaljnji razvoj kot elementa reda, napredka in kulture.

Lepe, vzvišene, plemenite besede so bile izrečene na tem sprejemu Poljakov pred cesarjem Viljemom dne 8. januarja 1918. Označeni so bili cilji, po katerih streme vsi najbolji duhovi v človeštvu. In vendar: če prilegnemo te lepe izjave pod kritično oko, sli na jezik marsikak prigovor. Pred vsem stoji dejstvo, da poljska deputacija ni imela mandata, da govori v imenu poljskega naroda. Govorili so le predstavitelji poljske države, ki se imata — šele ustvariti. Govorili so le zastopniki dosedanje ruske Poljske, Kongresovke. Čuti pa bi trebalo n. pr. tudi poznanejske Poljake, da bi doznali iz njihovih ust, je-li namerovana razdoba odgovarja tudi njihovim željam, njihovim stremeljenjem, njihovu učitstovanju poljske duše?! In posebne važnosti bi bilo, če bi čuli iz poznanejskih ust potrdilo, da je bila tudi pred 8. januarjem leta 1918., vs čas tridesetletnega vladanja cesarja Viljema nemška državna politika napram Poljakom ros zaščitnica vzvišenih načel, ki jih je dne 8. januarja t. l. slavil nemški cesar: načel, ki naj omogočujejo mirno življenje med nemškim in poljskim narodom. Kajti: le zadovoljstvo poraja mir, le zadovoljni narodi morejo mirno skupno delovati za velike cilje! Je-li bila nemška državna politika napram lastnim Poljakom v dobi zadnjih trideset let res taka, da ne bi bili imeli ti poslednji vzroka za nezadovoljstvo — in sicer za najhujše nezadovoljstvo?! Ali se ni poljski jezik popolnoma izključal iz vseh šol — tudi ljudskih, najnižih? Ali ni bil ta jezik do zadnjih časov izključen celo tudi od verskega pouka? Še več: ali niso bile proganjane celo osebe, ki so privatno, na zasebnih domovih, poučevale v poljskem jeziku? Je-li res ali ni res, da ni bila poznanejskim Poljakom dovoljena raba svojega maternega jezika celo na lastnih javnih zborovanjih in posvetovanjih?! Ali so bila res lažnjiva vsa poročila, ki so pripovedovala, da so se Poljakom kratile tudi najprimitivnejše, najelementarnejše pravice?! Izključeno. Saj so vse to poročali tudi nemški listi! Pa tista nemška državna kolonizacijska politika, za katero je nem-

ška država žrtvovala milijone in milijone letno v namon, da bi poljska zemljiška posest prehajala v nemške roke, da bi poljski živelj pregnala z rodne grude?!

Mora-li taka državna politika ustvarjati zadovoljstvo med narodom, proti kateremu je naperjena? A kako si more kdo po takim nezadovoljstvu predstavljati mirno skupno delovanje med narodi, o katerem i tako lepo govoril cesar Viljem: ob razmerju, ko se ena stran čuti zatirano, preganjano, ker se jej odreka vsako pravo, vsaka svoboda, ko se čuti ogroženo v svojem nacionalnem obstanku?!

Vse to so dejstva, ki kaj neprijetno distonirajo od vzvišenih besed, ki so jih govorili na sprejemu Poljakov v Berolinu.

Pa še nekaj — nesodnega! Ali ni poljsko vprašanje mednarodno vprašanje? Ali ne posega tja čez na polje mednarodne politike? Nima-li pri reševanju poljskega problema besedo tudi druge države? V prvi vrsti Rusija glede ustanovitve samostojnega poljskega kraljevstva iz same — Kongresovke. Ze dosedanja mirovna pogajanja v Brest-Litovskem ne dopuščajo nobenega dvoma v tem pogledu. Ustanovitve poljske države ni stvar, ki bi jo mogli rešiti med seboj le Poljaki in nemška država. Sedanja ruska vlada zahteva, naj usodo poljskega naroda — in s tem je v najtesnej zvezi tudi ustanovljanje poljske države — določijo Poljaki sami z referendumom, plebiscitom, povsem svobodnim in neodvisnim glasovanju — kakor že zvone zirazi za tak čin — torej na principu samodoločbe. Pri tem pa naglašja ruska vlada, da se tako čisto glasovanje more vršiti šele po izpraznitju zasedenih poljskih pokrajin! Potemtakem spada rešitev poljskega vprašanja v kompleks mednarodnih problemov! V Berolinu pa so govorili o poljski državi, kakor se zavzemlje zanjo Nemčija, kot o dovršenem činu, o pravdi, v kateri je že izrečena končnoveljavna razsodba.

mislih, ki so nam Čehom skupne, od katerih so bile prežete vse razprave o uredbi naših političnih razmer v vseh strankah, in to tako, kakor bi vam jih označil vsakdo izmed naših ljudi, ki mislijo politično. Te misli, mislim, ne veljajo samo za nas Čeha, marveč tudi za vsak zatirani narod v današnji svetovni situaciji.

Vojna je, naravno, v vseh državah in pri vseh narodih izzvala mir v notranjosti. »Burgfrieden« pravijo Nemci, »Tregua dei«, »pax dei« so govorili v srednjem veku. Notranji mir pa ne zadošča za zatirane narode. Mora se pojačiti in potencilirati do — dela, do delavnosti, do ustvarjajoče moči. V normalnih časih so se vse naše sile izčrpjale v politični obrambi proti tlačanju od strani naših sovražnikov. V dobi velikega prevrata, ko so tudi tiste sile same zapletene v svetovni vrtnec, je prva dolžnost nas madih, da se konsolidiramo na znotraj v eno močno rezultanto (organizacijo) in da izvedemo za vsako ceno splošno disciplino.

Imperativ tega velikega časa se glasi za nas pred vsem: da delamo med nami samimi, da se učvrstimo na znotraj in da naperimo vse sile v smeri proti pritisku!

Narod ima prav, ko ravno tega pričakuje od svojih političnih voditeljev. In tudi naš narod ne samo da je pričakoval tega, marveč je tudi glasno zahteval to. Še nam je v živem spominu odziv, ki ga je v vsem češko-slovaškem narodu izzval proglas čeških književnikov, brez razlike strank in političnega mšljenja, za osvoboditev naroda in za samostalnost češke države.

To so redki in veliki nojavi v zgodovini vseh narodov, a v današnjem času niso osamljeni. Tako so ravno letos, slično kot pri nas, vsi kulturni flamski delavci nastopili v obrambo svojega naroda in svoje belgijske domovine.

(Konec jutri.)

„Edinost“ — mesto odgovora poštnega ravnatelja Kamlerja.

Poštni uradnik sem in vzkjubil sem našega ravnatelja, dvornega svetnika dra. Kamlerja, kakor vsi drugi uradniki, pak mu hočem s temi par črticami prištediti trud, ki bi ga stal odgovor na vprašanje in pritožbe, ki mu jih stavlja »Edinost« v zadnjem času. Vem, da se je po četrtem vprašanju, ki mu je je »Edinost« odkrito poslala, toliko interesiral za stvar, da je dal vse skupaj prevesti. Vi se boste morda čudili, da mora g. ravnatelj dajati to šelo prevajati, da-si je poštni ravnatelj treh pokrajin, v katerih tvorijo Slovenci 1/4 prebivalstva. Ali, če vam pravim, da ima naše pošno ravnateljstvo sedem oddelkov in da v nobenem teh oddelkov ne zna šef slovenski — potem boste tudi sami razumeli, da ne treba tega znati tudi poštnemu ravnatelju!

O koncentraciji narodne moči.

Dne 16. m. m. je zboroval v Pragi zbor zaupnikov češke napredne stranke ter je sklenil, da se stranka razpusti, da svojo kratko, a sijajno tradicijo in morda še sijajnejšo bodočnost, žrtvuje koncentraciji narodne moči.

Ozirom na ta sklep stranke je imel dopisnik »Glas Slovenaca, Hrvata i Srba« razgovor s predsednikom stranke dr. Pšemyslom Samalom.

»Vprašujete me, gospod redaktor, kaj je navedlo »Češko napredno stranko«, da žrtvuje novi edinstveni stranki svojo ekzistenco? Ne bom vam razlagal svojega osebnega mnenja. Po celi vrsti zaupnih posvetovanj in sestankov so naši zaupniki iz vse oblasti stranke izvedli temeljito in vsestransko debato, ki je trajala ves dan. Morem vam reči, da je bila debata na višini sedanjega časa, polna resnosti in stvarnosti in to pri oboih krilih, ki sta se prijavili. Mnenja so bila namreč razdeljena: za in proti. To je, da se dobro razumemo: za osnutje nove edinstvene stranke in proti temu, ali samo v tem smislu, da bi naš skupni cilj — a ta je brezpogojno edinstvo naroda v borbi za svobodo — uspešneje dosegli z združenjem političnega vodstva obstoječih političnih strank, ki bi v političnih vprašanjih prenele vrhovno oblast na skupno vodstvo. Kakor vidite: o tistem, kar hočemo doseči, smo vsi ene misli in enega uverjenja. Razlika je bila samo v metodi, v načinu, kako bi tem gotoveje dosegli cilj.

To je javno povedano v komunikaju, ki smo ga o svojem posvetovanju dali v javnost.

O podrobnostih posvetovanja ne bomo govorili, ker so bila zaupne narave. Nočem vam pripovedovati svojega osebnega mnenja, ki bi bilo, kot nazor poedinca, za vaše občinstvo brez posebnega pomena. Dovolite vendar, da izpogovorim o časih

Oddaja kulinjskih predmetov.

Tuoradnemu pozivu z dne 19. 10. 1917. so se odzvale samo nekatere stranke. Ker se prične v kratkem prisilno odjemanje, pri katerem se bode izplačevala tudi nižja cena žele v poznejši dobi, se opozarja občinstvo ponovno v svojem lastnem interesu, da izroči tako proti odplačilu pri nakupovališču kovinske centrale. A. G. Leopold Feiner v Trstu, ulica Cecilija Rittmeyer, vse spodaj označene predmete in sicer:

I. Izdelovalci in trgovci morajo oddati svoje ostale zaloge v § 1. minist. naredbi 23. 9. 1915., drž. zak. 283, navedenih predmetov in druge predmete po odmeri minister. naredbi 25. 6. 1917., drž. zak. št. 271.

II. Izročiti se morajo: A) Predmeti, ki so popolnoma ali pretežno iz bakra ali bakrenih zlitin, in sicer:

1. Vse vrste opravljenih, varstvenih drog, drog, drog za preproge, zastore, brisače in kopalne rjuhe, drogovi za okras ter drugi drogovi in cevi z nosilci, drugimi pritrilnimi sredstvi in obročki, dalje držaji in nožniki vseh vrst.

2. Vozalna, obrobna, podstavna in druga obložna pločevina, obeski in oboji, posebno kurilni.

3. Irenska, reklamna, orijentacijska (n. pr. načrtovna) kazala, in izveski (n. pr. brivski) ter druga kazala in napisi, znaki, grbi, kovinske črke in številke nad 3 cm visoke, številčna kazala nad 10 gr posamezne teže za klučice in druga številčna kazala (n. pr. na stanovanjskih in sobnih vratih).

4. Okraski, opreme, pritrjevalna sredstva, kot kroglice, gumbi, verige, obročki, za vrvice, kljuki, letve in dr.

5. Ograje, kot varnostne obrobne ograje, odrgovalnice, ograje za okras.

Ako pod točko 1 do 5 našeti predmeti niso pritrjeni na spomenikih (kopijskih, spiskih ploščah, nagrobnih spomenikih itd.) na polištvu, svetilnih napravah, ali majhnih predmetih za vsakdanjo rabo.

6. Predpečniki.

7. Zvonci s premerom do 25 cm, kraljički in gonji.

8. Preproste kadilne opreme in pisane garniture, ter drugo preprosto galanterijsko blago (gladko, ulito, utisnjeno, štampano, zvaljano) brez steklenih, kožastih in dragocinskih vložkov.

9. Svetilni kabličji.

10. Ključke (obesalniki), stojala in obešala za obleke, klovnke, palice, dežnike.

11. Izložbene opreme, kot stojala, opirala, nosilci, žane, stojne opore itd., izvzemši vrtno oboje.

12. »Rože«, »tarče« in drugo okovanje na vozniški opremi, ki se da lahko sneti, če se s snetjem ne pokvari vozniška oprema.

13. a) okovanje za vozniško opremo (rože, tarče, komatne osti, kaveljni, konjske glavice, obročki, zaponke itd.)

b) okovi za pohištvo,

c) šarnirne pasice,

d) obroči in rozete pri pečnih cevah,

e) pipe (stenske, sodovske, menjalne in izpušne), petelinci; kolikor se pod a) do e) našeti predmeti nahajajo pri proizvajalcih ali kupovalcih ali v tuji štrambi za proizvajalce ali kupovalce in še niso pritrjeni na drugih predmetih.

Za bakrene zlitine je smatrati zlitine bakra s cinkom, kositrni ali nikljeni ali sveč, teh kovin, kot medenina, lombak, bron, rdeča medenina, novo srebrno in njegove specialne zlitine (nikelina, thio, alpaka, argentan, alfenid, pakfong).

B) Predmeti iz čistega niklja, z nikieljem platinane jeklene pločevine ali aluminija in sicer:

Vsa hišna, kulinjska in namizna oprema z jedilnim orodjem vred, dalje posoda za jedi in piščo, kotliči in neke posebno tudi tako menovano »pasarsko blago« (finiješe blago) izvzemši električno opremo za kuhlo.

Predmeti iz jeklene pločevine, platinane z nikieljem, se morajo oddati samo oni, ki vsebujejo niklja 10% svoje vseskupne teže ali več.

Dolžnost oddaje se glede nikljastih predmetov razteza tudi na one predmete, ki so o priliki prejšnjih oddaj bili puščeni v posesti lastnikov.

C) Iz kosira obstoječe napeljave, stični kosi, oparure in druge sestavine priprav na merjenje pritiška piva in natakane piva.

III. Oddati ni treba: 1. Vijakov, žebelcev, zakovic, obročkov ali slikah, kasetnih kaveljcev, roč-

nikov pri pohištvu, kazal za blagajniške ključke, kroglastih, ovalnih in rozetastih verzic.

2. premetov, ki so samo pomedenjeni, pobakreni ali ponikljani,

3. predmetov, ki so samo platinani z bakrom ali bakrenimi zlitinami,

4. predmetov, ki obstoje iz bakra ali bakrenih zlitin in so z roko rezani, gravirani, cizelirani, giljoširani, s kiselinno izžigani ali toširani.

5. predmetov, ki so sestavine ali pripadki strojne opreme proizvajalnega obrata.

Razne politične vesti.

Mirovna pogajanja v Brest Litovskem. Predvčerajšnje poročilo o mirovni poga-

janjih je prineslo zelo važnih vesti, ki nam kažejo smeri za potek nadaljnjih pogajanj in za njihov uspeh. Ves čas, odkar je sedanja ruska vlada povabila na premirje in na pogajanja za dosego miru, nas ne nobeno ugiibanje po listih moglo odmakniti od nazora, da bistveno vprašanje je: ali, in v koliko imajo boljševiki pravico, da govore in se pogajajo v imenu Rusije? Kajti — smo si govorili — s tem, da imajo boljševiki nekatera centra, kjer prevladujejo njih mase, in pa gotov del ruske fronte v svoji oblasti, ni še rečeno, da so gospodarji vse Rusije. In da ta naš nazor ni neosnovan in da ima gori označeno vprašanje dobro podlago, za to govore dogodki v plenarni seji v Brest Litovskem dne 10. t. m. Prišel je samostojni nastop ukrajinske republike! Predsednik ukrajinske delegacije je podal velevažne izjave (lahko rečemo) zgodovinske pomembnosti: da se je Ukrajina konstituirala kot samostojna republika; da stremi po federativni zvezi sosednjih republik; da se ima ustanoviti mednarodno zastopstvo te federacije; da bo, dokler se ne ustanovi tako zastopstvo imela ukrajinska republika samostojno mednarodno odnošaje; da so zastopniki sedanje boljševiške vlade samostojno in brez dogovora z ukrajinsko vlado podpisali premirje! Ukrajinska republika izjavila torej, da se po podpisih boljševiške vlade ne čuti vezano in da si pridržuje svobodno pot za nadaljnje postopanje — tudi glede premirja!

Naši dvomi, imali boljševiška vlada pravico, da govori in sklepa v imenu vse Rusije, so torej potrjeni. Kakor so te izjave važne glede notranje državne uredbe v Rusiji sami, in pa glede na vprašanje dosege miru, istotako važne so nadaljnje izjave predsednika ukrajinske delegacije za uredbo bodočega medsebojnega življenja med vsemi narodi. Zastopnik Ukrajincev je izjavil, da je Ukrajina za splošen demokracičen mir, ki zagotovi tudi najmanjšim narodom pravico samoodločbe. S tem si je ukrajinska vlada usvojila prvotno stališče boljševiške vlade, ki je je grof Czernin v imenu centralnih vlasti odklonil, ne dovoljuje, da bi se razmerje narodov v monarhiji reševalo mednarodno. Dočim ne vemo, vztrajala-li boljševiška vlada še pri tem svojem prvotnem stališču, pa izjave Ukrajincev govore jasno in izražajo ob enem trdno voljo za vztrajanje, tudi če bi prišli v navskrižje z boljševiško vlado. Ukrajinska nar. republika zahteva, da bodi pripisana k vsem mednarodnim pogajanjem in konferencam, in izjavlja, da sprejme pogoje miru le tedaj, če jih sprejme in podpiše nar. vlada ukrajinske republike. V imenu Rusije more skleniti mir le zvezna vlada, in če taka vlada ne bo ustanovljena dotlej, pa more skleniti mir le združeno zastopstvo teh republik in ozemelj. — Jasno je torej: Ukrajina — in ta je eden najvažnejih, najplodnejih in najboljše organiziranih sestavnih delov sedanje evropske Rusije — se je osamostojila od boljševiške vlade in hoče sodelovati kot enakopraven činitelj pri sklenitvi miru na podlagi, ki jo je deciderano označila: samoodločbe narodov. Ta nastop ukrajinske republike je zopet eno tistih številnih presenečenj, ki jih je v času te vojne doživela tista staromodna, starokopitna evropska diplomacija, ki ji je bila vsikdar v grozo že misel sama, da bi računala z narodi, njihovo dušo in njihovi stremiljenji. Tudi Ukrajine niso poznali in zato tudi ne razumeli. Računali so, da bo ukrajinsko gibanje le orodje, a sedaj vidijo, da je to roka, ki zna krepko rabiti orodje. S svojim programom in krepko energijo vstopa Ukrajina v mednarodno politiko kot samostojen in čvrst činitelj.

PROSIMO SLOVENSКИH, HRVATSKIH IN ČESKIH KNJIG ZA NAŠE RANJENE (IN BOLNE JUNAKE TER ZA ONE V OKOPIH. — POŠILJE NAJ SE V NARODNI DOM V TRSTU)

Dopolnilne izkaznice za masčobe.

Dotične osebe, ki opravljajo težko delo ter imajo zato pravico do dopolnilne izkaznice za kruh in do dopolnilne izkaznice za masčobe z odrezki, zaznamovanimi s črko S, dobe proti izročitvi odrezkov te poslednje izkaznice, veljavni za čas od 14. do 20. t. m., dopolnilne izkaznice št. 52. Ter morejo manj do vštete sobote, 26. januarja, v običajnih prodajalnah dobiti po 3 dkg slanice.

Dopolnilne izkaznice št. 51. veljajo do vštete sobote, 19. januarja 1918.

Svinjina.

V torek, 15. jan., se prične prodaja svinjine proti izročitvi izkaznic št. 40. ki so že v posesti občinstva. Prodajala se bo pri vseh slaninarjih in sicer na izkaznice št. 1 A, B, C, D, E v torek, 15. jan. in sredo 16. jan., in na izkaznice št. 3 A, B, C, D, E v četrtek 17. jan. Kdor bi iz upoštevanja vrednega vzroka ne mogel kupiti svinjine določenega dne, je more dobiti popolnoma izjemo v soboto, 19. jan. Vsaka oseba ima pravico, da dobi na eno izkaznico št. 40. 10 dkg usoljene svinjine po K 12 kg. Cena za manj imovite sloje (z rdeče prečrtano izkaznico) po K 6 kg.

Izkaznice za svinjino in govedino.

Tekom tega razdeljevanja dobe odjemalci izkaznice št. 41. za svinjino in izkaznice št. 23. za govedino.

Salame.

Pri vseh slaninarjih se bodo prodajale salame (Plockwurst) po K 18 kg. — Odjemalci se morajo izkazati z izkaznico za živila ter ne bodo mogli dobiti več kot 1/4 kg salam na izkaznico.

Prekajena svinjina.

Pri slaninarjih se bo prodajala nadalje partija prekajene svinjine (seasarisk me-so in gnjat) po K 21. — kg. Odjemalci se bodo morali izkazati z izkaznico za živila ter bodo mogli dobiti: do treh odmerkov največ 1 kg, do petih odmerkov največ 1 1/2 kg in od šestih odmerkov dalje največ 2 kg.

Prekajena kostrunovina.

Nadalje se bo dobivala pri slaninarjih tudi prekajena kostrunovina po K 15 — kg in sicer proti predložitvi izkaznice za živila.

Želve.

Na ribjem trgu se bodo prodajale želve (tartaruge) po K 3 komad.

Izkaznice za petroleje.

Tekom tega razdeljevanja dobe odjemalci izkaznice št. 15. za petroleje. Na izkaznice št. 14, ki so že v posesti občinstva, se lo moglo od pondeljka, 14. t. m., do vštete sobote, dne 19. t. m., v običajnih trgovinah za petroleje, dobiti po 1/2 litra petroleja na izkaznico po 48 vin. litra.

Aprovizacijske stvari.

KAJ DOBIMO TA TEDEN?

Ta teden, od 14. do 19. t. m., (10. razdeljevanje) se bodo mogla proti prečipljenju številke 10. izkaznice za živila dobiti naslednja živila in drugi predmeti aprovizacijske komisije in sicer na eno osebo:

KORUZNA MOKA. 1/4 kg koruzne moke po K 1 — kg.

TESTENINA. 1/4 kg testenine po K 176 kg.

JAICA. 2 (dve) jajci na osebo in teden po 50 vin. eno; za manj imovite (z rdeče prečrtano izkaznico za živila) po 30 vin. eno.

SUHO ZELIŠČE. 10 dkg suhega zelišča po K 10 — kg; za manj imovite sloje (z rdeče prečrtano izkaznico za živila) po K 5 — kg.

MARMELEDA. 1/4 kg marmelada po K 4 — kilogram.

SOL. 1/4 kg sol na osebo in teden po 28 vin. kg.

SIROVO MASLO IN SLANINA. Na vsaka 2 (dva) odrezka oficijelne izkaznice za masčobe, veljavni za čas od 14. do 20. januarja 1918, se more dobiti tekotem tega razdeljevanja, ob enem z nakupom drugih živil, v vseh prodajalnicah kjer se prodajajo živila aprovizacijske komisije, 3 dkg sirovega masla na osebo po K 22 — kilogram (3 dkg K 66 vin.). Cena za manj imovite sloje (izkaznice z rdeče črto) po K 10 — kilogram. — Ob enem se dobi izkaznica št. 31. s katero se more do vštete sobote, 26. jan. 1918. v običajnih prodajalnicah dobiti 6 dkg slanice na osebo in teden po K 18 kilogram. Cena za manj imovite sloje (rdeče prečrtana izkaznica) po K 6 — kilogram. Izkaznice št. 30 za slanino so veljavne do vštete sobote 19. t. m.

Dopolnilne izkaznice za masčobe.

Dotične osebe, ki opravljajo težko delo ter imajo zato pravico do dopolnilne izkaznice za kruh in do dopolnilne izkaznice za masčobe z odrezki, zaznamovanimi s črko S, dobe proti izročitvi odrezkov te poslednje izkaznice, veljavni za čas od 14. do 20. t. m., dopolnilne izkaznice št. 52. Ter morejo manj do vštete sobote, 26. januarja, v običajnih prodajalnah dobiti po 3 dkg slanice.

Dopolnilne izkaznice št. 51. veljajo do vštete sobote, 19. januarja 1918.

Svinjina.

V torek, 15. jan., se prične prodaja svinjine proti izročitvi izkaznic št. 40. ki so že v posesti občinstva. Prodajala se bo pri vseh slaninarjih in sicer na izkaznice št. 1 A, B, C, D, E v torek, 15. jan. in sredo 16. jan., in na izkaznice št. 3 A, B, C, D, E v četrtek 17. jan. Kdor bi iz upoštevanja vrednega vzroka ne mogel kupiti svinjine določenega dne, je more dobiti popolnoma izjemo v soboto, 19. jan. Vsaka oseba ima pravico, da dobi na eno izkaznico št. 40. 10 dkg usoljene svinjine po K 12 kg. Cena za manj imovite sloje (z rdeče prečrtano izkaznico) po K 6 kg.

Izkaznice za svinjino in govedino.

Tekom tega razdeljevanja dobe odjemalci izkaznice št. 41. za svinjino in izkaznice št. 23. za govedino.

Salame.

Pri vseh slaninarjih se bodo prodajale salame (Plockwurst) po K 18 kg. — Odjemalci se morajo izkazati z izkaznico za živila ter ne bodo mogli dobiti več kot 1/4 kg salam na izkaznico.

Prekajena svinjina.

Pri slaninarjih se bo prodajala nadalje partija prekajene svinjine (seasarisk me-so in gnjat) po K 21. — kg. Odjemalci se bodo morali izkazati z izkaznico za živila ter bodo mogli dobiti: do treh odmerkov največ 1 kg, do petih odmerkov največ 1 1/2 kg in od šestih odmerkov dalje največ 2 kg.

Prekajena kostrunovina.

Nadalje se bo dobivala pri slaninarjih tudi prekajena kostrunovina po K 15 — kg in sicer proti predložitvi izkaznice za živila.

Želve.

Na ribjem trgu se bodo prodajale želve (tartaruge) po K 3 komad.

Izkaznice za petroleje.

Tekom tega razdeljevanja dobe odjemalci izkaznice št. 15. za petroleje. Na izkaznice št. 14, ki so že v posesti občinstva, se lo moglo od pondeljka, 14. t. m., do vštete sobote, dne 19. t. m., v običajnih trgovinah za petroleje, dobiti po 1/2 litra petroleja na izkaznico po 48 vin. litra.

Redilna moka za starce, bolnike in otroke.

1 zavoj redilne moke (250 g) po K 1 — zavoj. — Tekotem tega razdeljevanja se prečipne št. II. rumenih izkaznic (za otroke) in št. V. sivih izkaz. (za starce in bolnike), veljavni za meseca december in januar.

Lastniki izkaznic za naravno mleko imajo pravico samo do 1 zavoja redilne moke proti prečipljenju št. II.

Da občinstvo vsaj deloma odškoduje za skrčenje krušnih odmerkov, bo aproviz. komisija gledala da nudi prebivalstvu kaka druga živila. Tako se bo tekotem tekočega tedna razdeljevalo po 1/4 kg riža na osebo. — Kdaj in kako se bo vršilo razdeljevanje, se pravočasno objavi.

Prodaja kuriva.

Ogje, 10 kg na izkaznico. — Rdeče izkaznice.

Sv. Vid: št. 1501—1735 (obrobna št. 5) dne 14. I., pri Levčar, ul. Montfort 6, (cena 84 vin. kg). — Staro mesto: št. 1436—1935 (obrobna št. 5) dne 14. I., pri Salo, ul. Fontanone 30, št. 1936—2055 (obrobna št. 5) dne 14. I., in št. 2056—2175 (obrobna št. 5) dne 15. I., pri Bruna, ul. Economio 2, (cena 84 vin. kg). — Sv. Jakob: št. 2244—2363 (obrobna št. 5) dne 14. I., pri Ogrizek, ul. S. Michele 16, (cena 84 vin. kg). — Greja: št. 446—472 (obrobna št. 3) in št. 1—123 (obrobna št. 4) dne 14. I., pri Lambelet, ul. Borojevič 13, (cena 84 v. kg). Premog (fossile), 20 kg na izkaznico. Modre izkaznice.

Sv. Vid: št. 330—416 (obrobna št. 13) dne 14. I., pri Poropat, ul. Capitel, (cena 1 K 44 vin. za 10 kg). — Sv. Jakob: št. 626—745 (obrobna št. 14) dne 14. I., pri Vidrih, ul. Rigutti 31, št. 746—845 (obrobna št. 14) dne 14. I., pri Gul, ul. Ponzianino 5, (cena 1 K 44 vin. za 10 kg). — Kjarbola: št. 124—249 (obrobna št. 11) in št. 1—203 (obrobna št. 12) dne 14. I., pri Baisinger, ul. Guardia 42, (cena 1 K 44 vin. za 10 kg). — Sv. M. M. Zgornja: št. 21—141 (obrobna št. 5) dne 14. I., pri Dolce, ul. P. Diacomo 6, (cena 1 K 44 vin. za 10 kg). — Kjadin: št. 254—309 (obrobna št. 14) dne 14. I., pri Grattoni, ul. L. Ricci 4, (cena 1 K 44 vin. za 10 kg). — Rojan: št. 208—573 (obrobna št. 5) dne 14. I., pri Gamosel, ul. Geppla 10, št. 574—701 (obrobna št. 5) in št. 1—47 (obrobna št. 6) dne 14. I., pri Trevisan, ul. Gelsi 13, (cena 1 K 44 vin. za 10 kg), št. 48—72 (obrobna št. 6) dne 14. I., pri Peitler, ul. Rojan 4, (cena 1 K 50 vin. za 10 kg). — Št. 91—209 (obrobna št. 5) dne 14. I., pri Lambelet, ul. Borojevič 13, (cena 1 K 44 v. za 10 kg). Koks, 10 kg na izkaznico. Sv. Vid: št. 417—552 (obrobna št. 13) dne 14. I., pri Ogrizek, ul. S. Michele 16, (cena 23 vin. kg). — Rojan: št. 73—701 (obrobna št. 6) in št. 1—701 (obrobna št. 7) dne 14. I., pri Maurencich, ul. Gelsi 6, (cena 52 vin. kg).

Drva za kurjavo, 20 kg na izkaznico.

Staro mesto: št. 1—130 (obrobna št. 17) dne 14. I., pri Bertok, ul. Artisti 4, (cena 31 vin. kg). — Novo mesto: št. 420—646 (obrobna št. 15) dne 14. I., pri Stok, ul. Squero nuovo 15, št. 647—785 (obrobna št. 15) in št. 1—90 (obrobna št. 16) dne 14. I., pri Lambelet, ul. Borojevič 13, (cena 31 vin. kg). — Nova mitnica: št. 259—722 (obrobna št. 17) dne 14. I., pri Comar, ul. Scussa 1, (cena 31 vin. kg). — Sv. Jakob: št. 846—945 (obrobna št. 14) dne 14. I., pri Poropat, ul. Rivo 10, št. 946—1005 (obrobna št. 14) dne 14. I., pri Gul, ul. Ponzianino 5 (cena 31 vin. kg).

Od srede, 16. t. m., dalje se lastnikom rdečih izkaznic I. in II. razreda odkaže 10dnevna potreščina na kamentem premogu za čas od 16. do vštete 23. t. m., lastnikom rdečih izkaznic I., II., III. in IV. razreda pa za isti čas 10dnevna potreščina na koku ogju in drvih. Lastnikom rdečih izkaznic III. in IV. razreda radi pičlih zalog tudi tokrat ni mogoče odkazati kamentega premoga.

Domate vesti.

Znižanje odmerka kruha na polovico. V sled trajajočega zastajanja v dovažanju žita in v trenutku manje ugodnega splošnega položaja preskrbovanja žita, kljub vsem trudom namestništva in aprovizacijske komisije žalibog ni mogoče vzdrževati izdelovanja kruha v dosedanjem obsegu. Aprovizacijska komisija je bila zato prisiljena, da od danes dalje do nadaljnjega zniža odmerke kruha na polovico, tako da se bo dobivalo sedaj na posamezne odrezke krušnih izkaznic mesto 70 g le 35 g kruha. Aprovizacijska komisija upa, da

Brénaza? Vendar je čudno, da ni nam povedal ničesar. — Novo potovanje markija de Brénaza! — Te besede so ji neprestano zvenele v ušesih in odmevale v srcu mlade grofice, v katerem so vzbujale, zamolklo, obupno bol, kakor je še ni čutila v svojem življenju.

— Novo potovanje markija de Brénaza! — Kam neki misli odpotovati? Vprašala je, toda kaj pa je na tem?... Na srednjeazijske planote... v ozemlje med Indijo, Turkestanom, Sibirijo in Kitajsko... Prepotovati hoče domovino starih Arijcev. Vsa ta čmena pa ji niso povedala ničesar in so zvenela popolnoma tuje na njena ušesa. Umela ni nič drugega, kot dejstvo, da odpotuje; videla je pred seboj edino le pariški kolodvor s hrupom in šumom čakalnic in zamolčan drčanjem prihajajočih in odhajajočih vlakov; čula je samo črni plisk lokomotive, da se stresajo črna v kipi; potem pa potesna črta: — Na ja, na ja, na ja, da jsi si mislila, da se boš vrnila... — Beseda de

je... Ze je izgini v temi prvega predora... ni ga več!... In to jo je strahovito bolelo. Tako so se razblinile vse njene sanje... vsi njeni načrti za spravo, usmišljenje in razorožitev... njeno upanje, da bi zopet pridobila Sonjino prijateljstvo in izpremenila kletve nesrečnikov v blagoslov, je bilo uničeno. Predvsem pa je bila strta divna, skoraj nedovoljena, a vendar tako povzdignjena zavest, da deli neko skrivnost s tem prijateljem, tem junakom!... Hubert de Brénaz misli odpotovati... in vse, kar mu je Nadja razkladala s takim navdušenjem, zgubi sedaj svojo zanimivost zanj in izgine v temi ničnosti, kakor hitro ne bo več njega tu. V svesti si svoje nesreče, je mlada grofica Miranova setala po Champs Elysees. Dočim sta njena lepota in luksuz vzbujala občudujočo radost in sivo zavist, kotler je hodila, je vendar njo mučena tema hol. (Dalje.)

Podlistek

Slovanska strast.

Roman. Francoski spisal Danijel Lesueur.

Resnica pa je bila, da je Nadjino življenje postajalo vedno samotnejše. Iz nobenega njenega družabnega znanstva se ni razvil ožje prijateljstvo... nasprotno: vrtnec, v katerega je zašla, ji je še bolj jasno pokazal njeno srčno praznino. Čut najljubše hvaležnosti in občudovanja napram soprotu, temu silnemu možu, ki jo je dvignil iz ničevosti na najodličnejše mesto v evropski družbi, se ni nikakor zmanjšal, toda začela je prav umevati ta čut in ga ni mogla več zamerjavati z ljubeznijo.

V svojem neobičajnem položaju, na zunanaj vse sam sijajni ponos, na zdnotraj pa le podočnost; se je Nadje polastila neko brezčasno koprnce po ljubezni in nežnosti. Dva spomina sta jo zasledovala dan in noč: spomin na Sonjo, v kateri je bila posebej njena sredna mladost, in spomin na Huberta... na edino divno uro v Monaku, ki se gotovo ne povrne več s svojo sanjavo, navdušeno, nepoimljivo omamo.

je spominjala tega dogodka. Kolikorkrat se je spominjala plašne prošnje v njegovih očeh, se je zdinjala in je občutila isto bridko in vendar sladko bol, ki jo je občutila tedaj.

Nekega popoldneva, ko se je peljala od doma v posete, jo je hipoma obšla želja, da bi se pač izprehajala po Champs Elysees. Njen voz ji je sedel v koraku; uprežena pa nista bila ruska konja, temveč ridžana francoskega plemena, ki tu ji je grof daroval šele pred nekajm na njeno prošnjo. Bile ste krasni živali, izborna dirkača, in njuna divna barva se je v solincu lesketala kot tekoče zlato.

Vse je občudovalo to uprego, še bolj pa mlado gospo. Toda Nadje nista veselila niti krasna konja, nič zavest, da je lepa in da jo ljudstvo občuduje.

Nekakor ni mogla poznati krasno sonprogove lepote pri zvezd, ki ji je sedel na glavi. — Na ja, na ja, na ja, da jsi si mislila, da se boš vrnila... — Beseda de

na košku pravilno zapisano ime Prešeren. (jaz mislim, da ta Prešeren ni prišel baš iz Furlanije. Slišala sem tudi pogovor dveh žensk, ki sta govorili o nekem dečku, ki je v vrtno ves dan jokal, ker ni razumel italijanske učiteljice! In mislo to otroci samih nezavednih ljudi, ne, so tudi otroci ljudi, ki se držijo, da nekaj znajo in nekaj razumejo. A kakor se vidi, ne razumejo ničesar. Sedaj, ko se po vseh slovenskih deželah dela in agitira za uresničenje jugoslovanske ideje, pa naši ljudje greše proti najsvetejšemu čutu, proti ljubezni do svojega materinega jezika. Ni jih dosti, a čas bi bil, da bi se izpanetovali tudi ti!

Več obzirnosti napram naši mladini! V znanem odgovoru pri naših učiteljih na naše upravičene očitke glede na nedostatek na zgoraj omenjenih težavah goriške slovenske gimnazije je bilo rečeno, da delamo krivico vodstvu zavoda, predvsem pa gospodu deželnemu šolskemu nadzorniku. Vodstvu kot takemu itak nismo očitali ničesar, ker dobro vemo, da je vedno in vselej storilo svojo dolžnost, kotlikor čemu je bilo mogoče z ozirom na razpoložljiva sredstva; naši očitki so bili naperjeni predvsem proti šol. oblasti kot taki, in to pač predstavljajo v prvi vrsti deželni šolski nadzornik, ki je kot oseba najboljše človek, kateremu pa, kakor smo že rekli, nedostajajo potrebne odločnosti, izlasti pa inicijative, kar je oboje najnujnejše potrebno posebno v sedanjih časih, ko so ostale pristojne oblasti tako zelo zaposlene s prevažnimi vprašanji, da jim v resnici ne preostaja dosti časa za taka, sicer tudi važna specialna vprašanja, kot je vprašanje goriške slovenske gimnazije. Izvedli smo, da je gospoda deželnega nadzornika posebno zbudila naša beseda, da naj bi si vzel za zgled svojega nemškega tovariša, njegovo agnosto. Da, in res je to! S kakšno vneto se zavzema nemški deželni šolski nadzornik za razširjenje nemškega šolskega celotnega tabora, kjer to njegovo prizadevanje naravnost krši državni osnovni zakon — nemški šola v Karnianu, kjer niti ob belem dnevu z lučjo ne najde nobenega Nemca-domačina, je najlepši dokaz takega vnetega njegovega delovanja — deželni šolski nadzornik za slovensko šolstvo pa se črti po krivem žaljen, če ga opomnimo na stvar, katere zahteva — zakon, namesto da bi jih klical k sebi sam po svoji lastni inicijativi, opirajoč se ravno na zakonite dolžbe. Če oni sme, kar je proti zakonu, bi ta moral vsaj, kar je po zakonu! Slovenski narod ima zakonito pravico do izobrazbe v svojem materinem jeziku, in deželni šolski nadzornik je tudi eden tistih organov, katerih dolžnost je, čuvati to pravico, in to tembolj, ker ima v zelo važnih vprašanjih ravno on odločilno besedo. In tako ponavljamo danes vprašanje, zakaj ne poskrbi deželni šolski nadzornik za to, da se po poltretjem letu venjar enkrat sestane goriški deželni šolski svet? Gradiva za obdelavanje bi mu našel gospod deželni šolski nadzornik na svoji lastni misli več ko preveč. Zaposlovalni ječaji državne goriške slovenske gimnazije in zaposlovalni tečaj obeh goriških, slovenskih učiteljskih bi dali dovolj posla deželnemu šolskemu svetu, saj gre vendar zato, da se odpravi ta škandalozna institucija zaposlovalnih tečajev in se da zavodom tista zakonita oblika, kot so jo imeli pred italijansko vojsko. Kaj je nadalje z ljudskimi šolami na Goriškem po tistih vaseh, ki sploh niso bile evakuirane ali pa so bile evakuirane le začasno in se je ljudstvo že zdavnaj vrnilo, a o šolskem ponku vendar ni ne duha ne sluha? Kaj je z ljudskimi šolami v Brdih, kjer je ljudstvo ostalo v svojih domovih, in po slovenski Benečiji, kjer je ljudstvo tudi doma in se nihče ne zmoti za šolski ponk? Gospod deželni šolski nadzornik, tu je dela za Vas in deželni šolski svet čez glavo; samo začeti je treba, oprjeti se je treba tega dela, treba je inicijative, in ta inicijativa mora izhajati od deželnega šolskega nadzornika! Če se je znala dobiti zakonita oblika za nemško gimnazijo v Opatiji, zakaj bi se ne mogla dobiti za slovensko? Če se koprskemu laškemu učiteljsku ni bilo treba pretvarjati v zaposlovalne tečaje, zakaj bi slovenska zavoda ne mogla dobiti nazaj svoje zakonite oblike? Če se nezakonito ustanavljajo nove nemške ljudske šole na našem ozemlju, zakaj naj bi ne začele zopet poslovali naše zakonite stare slovenske ljudske šole? Da, zato pa pravimo: več obzirnosti napram naši mladini! Zato pravimo: več odločnosti, več inicijative s strani gospoda deželnega šolskega nadzornika! Namesto da gospod nadzornik, kakor je bilo rečeno v onem odgovoru, skoraj vsak dan nadzoruje zaposlovalne tečaje goriške slovenske gimnazije, namesto da prenaša, kakor nam je znano, sam, osebno vse uradne odloke in dopise — za to se pač še najde kak sluga na namestništvu —, naj rajši stopi vsakotoliko h gospodu namestniku in mu razloži vsa to slovensko šolsko mizerijo, poroča naj o njej na višja mesta, zahteva naj se deželnega šolskega sveta, poučiti naj se o stanju šolstva tam zmagaj in ukrepa potem potrebno: potem pa poredično z vsem priznanjem in spoštovanjem: klohtik dobi pred tem dobrih, odločnih in inicijativnih gospodom nadzornikom! Tako se pa moramo vedno spominjati nekega menda sedaj že pokojnega predstojnika nekega uradnega oddelka, katerega je bila sama dobrota, v narodni službi pa sama najzavednejša narodnost, ki pa nikdar več ni pogledal našega lista odzide, ko je naš list po dolgem odlašanju vendar moral povedati, da se v uradnem oddelku te dobrih, toga zavodnega narodnjaka slovenske jezikovne pravice teptajo huje, kot pod drugimi najzagrizenejšimi narodnimi nasprotniki. »Meni kaj takega!« je dejal, »meni, najboljšemu Slovincu!« — in šel

je in se ni vrnil več. — Le škoda, da nam podobni slučajni prevečkrat vzbujajo spomin na ta dogodek, ki naj bi bil v izpodbudno vsakomur, da ne bi bili prisiljeni pisati o njem enako!

Sola in dom. Priljubljeni bi vodo v morje, ako bi hoteli tu šele dokazovati resnico, da brez tesnega kontakta med šolo in domom, brez sporazumnega sodelovanja učitelja in staršev ne more biti prave vzgoje naroda. Naroda — pravimo. Kajti naloga pravega učitelja se ne izpolni samo v tem, da deluje v šoli, da uči otroščice pisanja, čitanja, računanja, da ne skrbi samo za glavo mladine, marveč da jej tudi vzgaja srca. Ali tudi ta stran naloge pravega narodnega učitelja se ne sme omejevati le na šolske prostore, ne sme biti stisnjena med zidove šolskega poslopja, marveč mora sezati tja von — v življenje, mora učiti in vzgajati z delom, vzpodbujanjem in izgledi tudi tiste dele naroda, ki so odrasli šolskim klopotem. In mi bi rekli, da ravno ti poslednji so še potrebni vzgoje, da bodo koristni, značajni sinovi in hčere naroda. Tudi med te mora stopati učitelj, učeč jih in dajajoč jim izgled, kako morajo biti, kako živeti, kako delati, da bodo koristni sebi in skupnosti. Poučevalna, svarilna in vzpodbujevalna beseda učiteljeva segaj tudi v javno življenje, v javno delovanje in v domove. Tako si mislimo mi tisti kontakt med šolo in domom, ki naj zagotavlja zaželjeni uspeh dela za vzgojo mladine in odraslih. Seveda je tudi delo učitelja — kakor vsakogar — vredno plačila. In ljudstvo more nagraditi učitelja za njegov trud in njegove žrtve: če že ne z denarjem, pa z zampajanjem in ljubeznijo. Če učitelj ljubi ljudstvo, če mu želi koristiti, če je želi videti srečno: mu je tudi tako zadoščanje v bogato plačilo. Udanost, za udanost, ljubezen za ljubezen! Iz takega razmerja se razvija složno delo za šolo in domovino. Vzajemno delo med šolo in domom donaja neizogibno zaželjenega sadu — za dečo, za skupnost, za narod. To vidimo sedaj prav nazorno v našem Skednju. Kaka razlika med nekdanj in sedaj! Nočemo zaleti na kočljivo polje, nočemo vzbujati tako nemilih spominov. Le na kratko naj rečemo: med nekdanjimi učitelji in ljudstvom ni bilo nikolič stikov, ker učitelj — priznavamo sicer tudi nekaj častnih izjem — ni imel srca za ljudstvo, ali ga je celo mrzel. Posledica je bila, da ni bilo med ljudstvom zampajanja ne do šole, ne do oseb. Pač pa je bilo neprestanih sporov, sovražstvo, da je bilo vse življenje zastrupljeno. A kako je sedaj! Kolika razlika! Razmere so se konsolidirale. Ljudstvo vidi v učitelju — učitelja svoje dece in sebe! Zaupa mu, spoštuje ga, rado prihaja v njegovo bližino in čeni njegovo besedo. Sad je pa ta, da se je vse življenje poživilo: kulturno delo in socialno življenje, kakor pričajo razni razveseljivi pojavi iz zadnjih dni. Tako bodi, tako ostani! Tako bodi — povsod, da bosta šola in dom uspešno vršila svojo veliko poslanstvo za izobrazbo in vzgojo naroda, da se bosta podpirala medsebojno. To bo na eni strani sladlo tožave učitelja in bo na drugi široko razumevanje med ljudstvom za pomembnost učiteljevega dela. Srečnejša bosta — oba!

Razpis mest pomožnih slug na namestništvu. Na namestništvu bo provizorno sprejetih par pomožnih slug. Predpogoji za sprejem so neomadeževano predživetje, telesna sposobnost in znanje deželni jezikov. Vojaški invalidi imajo prednost. Prošilci naj izročijo svoje dokumentirane prošnje takoj, najdalje pa do 20. t. m., na namestništvu.

Varaždinski vseučiliščniki za deklaracijo. Varaždinski vseučiliščniki so podpisali in objavili izjavo, da sprejmejo dozorelo dejo našega narodnega, jugoslovanskega edinstva Hrvatov, Srbov in Slovencev. Uverjeni so, da le z uresničenjem tega narodnega ideala in tako doseženo svobodo in neodvisnostjo zadobimo pogoje za zdravo, kulturno in za demokratsko skupnost koristno življenje. Obsojajo vsako gibanje, delo in program, ki bi odločno ali potajno postavil zapreke, popolnoma uresničenju tehi narodnih teženj, ali ki bi zamašal cepljenje v narodne vrste in ki postavljata strankarske ali osebne interese nad narodne.

Božično obdarovanje vojnih sirot. Organizacija oskrbnic vojnih sirot v Trstu naznanja, da priredi od 14. do vštvevi 18. t. m. zakasnelo božično obdarovanje vojnih sirot v kinematografu »Ideal«, ul. S.

ŽIVNOSTENSKA BANKA
 PODRUŽNICA V TRSTU
 Ulica Ponterosso vogel ul. Maria Tereza. - Lastna palača.
 Delniška glavica K 100.000,000. - Rez. zaklad K 22.500.000
 Izvršajo kulantno vse bančne in menjalniške transakcije.
 Uradne ure od 9 - 1 pop.

MALI OGLASI

se računajo po 6 stot. besedo.
 Nastane tiskana beseda se računa najje enkrat več. - Najmanjša pristojbina znaša 60 stotink.

Radi selitve prodam breje kozo, domače pasme. Ulica dell'Eremo Chiadino na hribu 156. Gozd Paric. - Kan us. 1732

Slovenka, nemščine najperfektnije zmožna, išče mesto v kak pisarni. Kjer bi imela priliko naučiti strojepljanja. - Ponudbe odd. »Etna« na Ins. odd. Edinosti. 1784

Izgubila so je šolska legitimacija s sliko od glavne pošte do ulice Uge Foscolo. Pošteni najditej naj blagovolji prineseti proti nagradi Ins. odd. Edinosti. 1785

Žakije vsake vrste kupuje Babic Fran. Molino grande 20 1791

Urar sprjema vsakovrstne poprave ur. Ulica Manzoni št. 17, vr 2. 1711

Fotograf Anton Jerkič posluje v svojem ateljeju v Trstu. Via dello Posta št. 10. 407

Kuharica se sprejme takoj. Kje pove Inscr. odd. Edinosti pod »Buret«. 3133

Vosek za parkete prve vrste lastni izdelek priporoča Fran Novak. Zaloga pri trdk K. Cvenkel (orso 28. 1730

Na prodaj je hiša ob cesti z lepim razgledom, s vrtem in vodajakom. Naslov pove Ins. odd. Edinosti. 1731

pisarniškega vajenca

Slavnemu občinstvu naznanjam podpisana, da sem zopet prevzel kuhinjo gostilne „Al Castel' o di Trieste“ v ulici San Giovanni št. 9. - Za obilen obisk priporoča se ANA BADALIČ voditeljica.

Remenčki

iz nepretrgljive stanišne okrogli, 20ni. Cena na debelo (144 komadov) K 20.-. Pošiljam tudi v vsaki množini po zmerni ceni. - Pregibljive lesene podplate, polovične podplate, iz velikih kosov jedrnatega usnja. - Podplatni varovalec iz jedrnatega usnja. - Usnjate pete, trpežno izdelane, pošilja po povzetju Gloria-čevlji nastanitvev Jak. König, Dunaj III. Blüthen-gasse 9.

Po Najvišjem odločilu Kij. ces. in kr. aprel. Velikanstvo III. IZREDNA

ces. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene. Ta decarska loterija vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znašu kron 625.000. Glavni dobitek znaša 230.000 kron

Zrebanje se vrši javno na Dunaju dne 21. februarja 1913. - Srečka štanc 4 krona. Srečke se dobivajo v oddelku za dobrodele loterije na Dunaju III. Vordere Zollamt-trasse 5. v loterijskih nastanitvah, tobakarnah, pri davčnih, poštnih in telegrafskih uradih, v menjalnicah i. t. d. igralni načrt za prodajalce srečk brezplačno. - Srečke se dopolnjujejo pošto.

Od ces. kr. ravnateljstvu državnih loterij (oddelek za dobrodelne loterije).

Ustanovljeno l. 1893. Ustanovljeno l. 1893.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

dovoljuje članom posojila proti poroštvo, zastavi življenjskih polic, posestev, vrednostnih papirjev ali proti zagnambl na službene prejeme.

Vračajo se posojila v 7%, 15 ali 22%, letih v osekah ali pa v poljubnih dogovorjenih obrokih

Kdor želi posojila, naj se obrne na pisarno v Ljubljani, Kongresni trg št. 13, ki daje vsi potrebna pojasnila

Zadruga sprejema tudi hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2% računeno lastno premoženje znaša koncem leta 1915 519.348 40 K. - Deležnikov je bilo koncem leta 1915 1924 s 15.615 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavice za 6.080.850 K

JADRANSKA BANKA Trst, Via Cassa di Risparmio št. 5 (Lastno poslojke)

Kapital in rezerva K 13.200.000. - FILJALKE: Dunaj Tegetholstrasse 7-9, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Sibenik, Zadar.

KUPIJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obilgacije zastavna pisna, priporočila, delnice, srečke itd. VALUTE IN DEVIZE. PREDUJMI na vr. dinostne papir e in blago ležece v javnih skladiščih. SAFE - DEPOSITS PROMESE. Brzjavi: JADRANSKA. MENJALNICA

VLOGE NA KNJIŽICE 3 1/2 % od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka od svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in žiro-računu po dogovoru. - Akreditivi, čeki in nakaznice na vsa tu- in inozemska tržišča.

ZOBOZDRAVNIK
Dr. J. Čermák
 v Trstu, ulica Poste vecchie 12 vogal ulice delle Poste.
 Izdiranje zobov brez bolečine. - Plombiranje. - UMETNI ZOBJE

Amerikansko duple-zlate
 v zlatarnici in urarnici
A. Jerman, Trst, ul. Barriera vecchia 19
 Velika zaloga dolgih in ovratnih verižic, zapestnic prstanov, uhanov, obeskov za slike, medaljone i. t. d. Vse stvari so po zmernih cenah, izdelane v najboljši tovarnah. - Srebro in zlato kupujem in menjam Pošilja se po povzetju. Ceniki se ne razpošiljajo

Vsaka ženska naj čita velezanljivo navodilo moderna gojitev prs
 izkušen nasvet pri oslabelosti in pomanjkanju krepkosti. Pišite z polnim zaupanjem na **IDO KRAUS, Pressburg (Ogrsko) Schanzstrasse 2 Abt. 19** Ne stane nič! Ne slane nič!

Podpisano naznanja slavnemu občinstvu, da je te dni zopet odprlo **Hotel „Pri Jelenu“ v Gorici in Restavracijo.** VODSTVO.

HEROLD

najboljša zmes BREZ MASTI za pranje. Brez kloru in vsake razjedne tvarine. Ne potrebuje dodatku mila ali soda. Najboljša kemična spričevala. NAČIN UPORABE. Perilo se pusti čez noč v raztopu z našo zmesjo v mrzli vodi. Naslednji dan se odlije ta raztop. Nato se opere perilo s ščetjo. Rabi se samo p lovice naše zmesi ter je brezpotrebna soda, milo i. t. d. Perilo se pusti eno uro v no em raztopu zmesi in mrzle vode kuhati in nato se izplakne (na 20 l vode 1/4 kg zmesi, „Schmier-Wasch-Mittel“). Barvano otroško perilo, predpasnike i. t. d. se opere na isti način z zmesjo „Herold“ kakor v mirnih časih z mehkim milom (Schmierseife). Prodaja se po vseh trgovinah in mirodlinicah. Na debelo jo oddaja za Furlanijo, Istro in Dalmacijo **FRIDRIK HOLSTEIN - TRST**

RAZGLAS.

V tržaški okolici in v koprskem političnem okraju, kakor tudi v vseh drugih političnih okrajih se iščejo sotrudniki proti dobri proviziji in eventuelno stalnim dohodkom. Čislano učiteljstvo in g. občinski tajniki ali penzijonisti imajo prednost. Ponudbe takoj na c. kr. avstr. sklad za vojaške vdove in sirote v Trstu, Lazzaretto vecchio št. 3.

Tvrška NEMKEL, Dunaj IX. Alserstrasse 46 KUPUJE SVILO

Pošiljte na gori imenovani naslov, odrezke svile, svilene nit, svilna e štrene, ovčje in bombaževe odrezke, razirgane svilate in volnene obleke, raztrgane nogavice in pletenine. Plačam takoj po sprejemu b aga po post-nohranilni blagajni

Ogiasi, osmrtnice, zahvale in vsakovrstna naznanila reklamne vsebine, naj se pošiljajo na slnsratni oddelek Edinosti

Podpisano naznanja slavnemu občinstvu, da je te dni zopet odprlo Hotel „Pri Jelenu“ v Gorici in Restavracijo. VODSTVO.

HEROLD

najboljša zmes BREZ MASTI za pranje. Brez kloru in vsake razjedne tvarine. Ne potrebuje dodatku mila ali soda. Najboljša kemična spričevala. NAČIN UPORABE. Perilo se pusti čez noč v raztopu z našo zmesjo v mrzli vodi. Naslednji dan se odlije ta raztop. Nato se opere perilo s ščetjo. Rabi se samo p lovice naše zmesi ter je brezpotrebna soda, milo i. t. d. Perilo se pusti eno uro v no em raztopu zmesi in mrzle vode kuhati in nato se izplakne (na 20 l vode 1/4 kg zmesi, „Schmier-Wasch-Mittel“). Barvano otroško perilo, predpasnike i. t. d. se opere na isti način z zmesjo „Herold“ kakor v mirnih časih z mehkim milom (Schmierseife). Prodaja se po vseh trgovinah in mirodlinicah. Na debelo jo oddaja za Furlanijo, Istro in Dalmacijo **FRIDRIK HOLSTEIN - TRST**

RAZGLAS.

V tržaški okolici in v koprskem političnem okraju, kakor tudi v vseh drugih političnih okrajih se iščejo sotrudniki proti dobri proviziji in eventuelno stalnim dohodkom. Čislano učiteljstvo in g. občinski tajniki ali penzijonisti imajo prednost. Ponudbe takoj na c. kr. avstr. sklad za vojaške vdove in sirote v Trstu, Lazzaretto vecchio št. 3.

JADRANSKA BANKA Trst, Via Cassa di Risparmio št. 5 (Lastno poslojke)

Kapital in rezerva K 13.200.000. - FILJALKE: Dunaj Tegetholstrasse 7-9, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Sibenik, Zadar.

KUPIJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obilgacije zastavna pisna, priporočila, delnice, srečke itd. VALUTE IN DEVIZE. PREDUJMI na vr. dinostne papir e in blago ležece v javnih skladiščih. SAFE - DEPOSITS PROMESE. Brzjavi: JADRANSKA. MENJALNICA

VLOGE NA KNJIŽICE 3 1/2 % od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka od svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in žiro-računu po dogovoru. - Akreditivi, čeki in nakaznice na vsa tu- in inozemska tržišča.

Prodeja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija zrebanja srečk itd brezplačno. t v n e editi, rembour-kredit i. Krediti protidokumentom ukrcanja. - Borzni nametla. lokase. Telefon: 1463, 1793 in 2676. URADNE URE: od 9-1 pop. ESKOMT MENIC

Listu »L'Unione« v album. Da listu, ki ima žalostno predznost, da očita avstr. Slovanom veleizdajstvo, nam slovenskim listom pa denuncijantstvo, pokličemo nekako v spomin patriotičnost pripadnikov njegovga naroda, si ga dovoljuje opozoriti na naslednji zanimivi dokument, ki se je našel po amekinih italijanskih arhivih za avstrijskega ozemlja. Objavljamo ga v izvorniku: »Comitato Elettorale per le elezioni delle cariche sociali dell'U. E. N. (Unione Economica Nazionale). — Il sottoscritto Comitato elettorale, nominato dall'antenne fiduciarie dei Comitati Regionali (Alto Adige, Dalmazia, Fiume, Friuli, Istria, Trento, Trieste), dopo maturo esame si onora di proporre ai Vostri suffragi i candidati della qui unita lista. Sono tutti nomi di parlamentari illustri, di esimi competenti, di patrioti integerrimi, di giovani attivi, che ci danno sicuro affidamento per un'opera inflessa e proficua in favore dell'U. E. N. e delle nostre provincie che attendono doloranti e anelanti la prossima liberazione. — Per il Comitato elettorale: prof. Tolomeo Ettore, presidente; ing. Carlo Corelli, prof. Giovanni Costa, Giuseppe Emili, prof. Giuseppe Cavigliaris, Dott. Prospero Marchetti, Tenente Nicolo Scarnicchio. — Nota. — La lista, che Vi raccomandiamo caldamente di votare compatta, deve essere conchiusa nell'apposita busta, spedita dalla Segreteria dell'U. E. N., ed inviata, affrancata, alla Commissione di scrutinio in Roma, via Milano 33, non più tardi del giorno 18. agosto p. v. (Tip. Moyné & Alessandrini, v. Cavour, 52-56, Roma). — Scheda di votazione, consiglio direttivo: 1. Arch. avv. Francesco, deputato; 2. Barzilai avv. Salvatore, dep.; 3. Bezzi avv. Gino; 4. Blasi dott. Mario; 5. Callegari dott. Virgilio; 6. Caudassi-Giarò Vittorio, 7. Colonna duca di Cesarò dott. Giovanni, dep.; 8. Difinico dott. Antonio; 9. Esterle ing. Carlo, dep.; 10. Federzoni dott. Luigi, dep.; 11. Foscarini conte Piero, dep.; 12. Chilianovich Roberto, dep.; 13. Girardini avv. Giuseppe, dep.; 14. Guerazzi avv. Gian Francesco; 15. Lasciac arch. Antonio; 16. Levi della Vida comm. Ettore; 17. Marchesano avv. Giuseppe, dep.; 18. Marconcchia avv. Italo; 19. Mezzoli dott. Armando; 20. Modugno Arrigo; 21. Muratti dott. Spartaco; 22. Orlando ing. Paolo; 23. Palla prof. Antonio; 24. Pedretti Giovanni; 25. Piacco dott. Giorgio; 26. Raile Angelo; 27. Ravasini dott. Ruggero; 28. Sandrini avv. Anacleto, dep.; 29. Scarpa dott. Gino; 30. Segrè comm. Salvatore; 31. Stefanelli avv. Antonio; 32. Tolomei prof. Ettore; 33. Torre dott. Andrea, dep.; 34. Vitali prof. Gaetano; 35. Viesi avv. Silvio; 36. Zanella prof. Riccardo. — Revisori effettivi: 1. Girardini Ermanno; 2. Morio Adolfo; 3. Scala dott. Ermengildo; supplenti: 1. Franzot ing. Mario; 2. Mazzoleni avv. Arigo. — Arbitri: 1. Bonfante prof. Pietro; 2. Bruchi avv. Arturo; 3. Di Pratta dott. Pasquale; 4. Rubbini Galasso Guglielmo; 5. Vivante avv. prof. Cesare. — Morda bi nam »L'Unione« mogla dati kakce natančneje podatke o tem »patriotičnem« društvu in njihovem članstvu, preden bi se nadalje domagala avstrijske Slovence zaradi veleizdaje?

Tatvine izkaznic, pa naj so že izkaznice za kruh, sladkor itd., so pri nas v Trstu na dnevnem redu, in sicer se dogajajo te tatvine skoraj izključno le v raznih uradih aprovizacijske komisije same. Znan nam je en sam slučaj, da so bile izkaznice ukradene v tiskarni, kjer so se iskale, eden pa, da so bile krunice izkaznice ukradene pri nekem peku. Občinstvu, ki je kličekaj razmišlja, se je zdelo čudno, da se je pač vedno čilo o tatvinah, redkočedej pa o ujetih tatovih. Govorilo in pisalo se je, da so tatovom na sledu, a imen tatov pa menda nismo izvedeli nikoli. Ljudstvo si je zato začelo ustvarjati svoje posebno mnenje o teh tatovih in reklo nazadnje: »To so bili domači tatovi!« Če preudarimo stvar dobro, potem bi skoraj rekli, da tudi tu velja ona: »Ljudski glas — božji glas!« To pa se čembli, ker aprovizacijska komisija — v popolnoma napadnem namenu, da menda ne bi razbarjala prebivalstva — le prerada molči o vseh dogodkih v svojem področju. Vse le tu zavito v neko tajnost, javnost ne sme izvedeti ničesar, češ, potem bi morda izgubila zaupanje v aprovizacijsko komisijo; vse, kar se zgodi napadnega, se skrbno skriva. In ravno to je zlo! Naj bi aprovizacijska komisija manj skrivala in več govorila, naj bi iskala zasloba v javnosti, ne pa celo skušala zaduševati glasov javnosti — saj še ni dolgo, ko nam je cenzura redno črtala vsako, tudi najupravičenejšo pritožbo — pa bi bila stvar znatno drugačna. Vemo n. pr., da je bila pred nekim časom odpuščena iz službe pri aprovizacijski komisiji neka gospodična, ki je kradla izkaznice za slanino, da je potem kupovala slanino in jo prodajala po odušinskih cenah. Stvar se je lepo potlačila, samo da bi občinstvo ne izvedelo zanjo. Ali je tako postopanje pravilno, pač ne vemo, zdi se nam pa, da se tako le še pospešuje tatvina izkaznic in žnjo oskodovalne prebivalstva. Zato bi pa prav toplo priporočali aprovizacijski komisiji, da naj končno vendar spozna, da je njenemu spoštosti določenemu delu predvsem treba javnosti, javne kontrole, ki zaleže več, kot pa vsa druga kontrola.

Tiskarstva. Vlado komisar razglasa: V smislu določob o plačevanju tiskarstva se pozivajo vsi posestniki knjig in vol v mestu in spodnji okolici, da prijavijo posest živih mestnemu magistratu (pisarna III. oddelk, I. nadstropje vrata 56) tekom meseca januarja in plačajo tiskarstvo za upravnico leto 1918. mestni blaginjski. Občinska uprava se bo opredelila o točnosti

prijave, in v slučaju neznočne prijave kaznovala dotičnike s plačilom dvojne pristojbine. Ker se tiskarstva plača za vse leto naprej po stanju ob začetku leta, se izpremenbe tekom leta ne upoštevajo.

Solska prireditve slovenske ljudske šole v Škedenju, ki se bo vršila danes, v nedeljo, dne 13. januarja 1918, ob 4 popoldne v dvorani »Ospodarskega društva« v Škedenju v korist vdovam in sirotam padlih vojakov in v prid domači podružnici CMD., bo imela naslednji spored: 1. Adamič: »Ločitev«, petje, 2. Hribar: »Oba junaka«, prizor; 3. Konef: »Mak«, petje; 4. »Punčička«, prizor; 5. Telovadba; 6. »Kmet in fotograf«, igra; 7. Grbec: »Ciciban«, petje; 8. Pieming: »Pačiki«, igra preveč Albert Sirok; 9. Rajalni nastop; 10. Steiner: »Plasivka«, igra, preveč Karel Sirok; 11. Cesarska pesem. — Vstopnina 70 vin., sedeži 30 vin. — K obilni udeležbi vabi učiteljstvo.

Tržaška kmetijska družba naznanja, da ima v svojem uradu (Dunajska ulica 10. I.) na prodaj gumijevе trake za cepljenje trt.

Poštni urad v Terzo, Chiopris in Dolenje. Z dnem 16. januarja t. l. se zopet odprejo pošni uradi Terzo, Chiopris in Dolenje v Brdih in sicer za sedaj samo za pisemsko-poštini promet vstevši službeno in zasebno rekomandacijo.

V vzhodni Galiciji poslujejo zopet: 1. poštni urad Sokolovka pri Ozydowu za pisemski poštni promet, 2. poštni urad Litwinow za promet z denarnimi pisni. 3. poštni uradi Koniuchy, Losiacz, Myskowiec, Torskie, Toustobahy, Zlotnicki in Nastasow za promet z denarnimi pisni in za denarni promet; zadnja dva urada tudi za promet z zavetki v omejenem obsegu.

Čitalnica pri Sv. Jakobu priredi dne 27. t. m. v gledališki dvorani »Narodnega doma« predstavo. Uprizori se burka v 3 dejanjih »Pri belem konjčku«. Igra je znana nekdanjiam obiskovalcem našega gledališča in bo občinstvo gotovo pozdravilo z veseljem ta ukrep Čitalnice, ki nam hoče s to burko nuditi par uric razvedrila. Sodelujejo naš stari znanec Požar in njegovi kolegi Zajred, Pregarc in drugi.

Sve ivansko gospodarsko društvo »Nar. dom« vabi in poziva vse stare člane, kateri imajo namen, ostati še nadalje član, in se obvezujejo, vplačati novi delež v znesku tisoč kron, da se javijo najkasneje do 20. t. m. Omenja se, da se dovolijo stari članom vse mogoče ugodnosti pri vplačevanju deleža, da se jim tako olajša možnost, da ostanejo še nadalje člani. Obemem se naznanja, da se sprejemajo še nadalje novi člani, kateri se morajo prigrasiti pismeno ali osebno istotako do 20. t. m. pri g. Matku Gradiš rju pri Sv. Ivanu, kjer dobe vsa potrebna pojasnila.

Književnost in umetnost.
Fr. Tratnik: 6 skic, »Begunci«. Izdala »Umetniška propaganda« v Ljubljani. Cena 6 K. Tratnikove risbe so že pred več leti vzbujale splošno pozornost, a karakteristično za tega našega umetnika je, da je že od vsega svojega početka jemal za snov svojim delom — bedo. Tako nam predstavlja tudi v tem svojem najnovešem delu, kateremu so dodelani kot nekaki pojasnilni napis sribi iz Gradnikovih pozvilj, bedo naših beguncev, ki jih je vojni vihar pregnal z njihovega domovja v mrzlo, sovražno tujino. Umetnik imenuje svoje delo »skice«, in to so tudi res, a ravno v tej svoji lapidarni nedovršenosti kažejo umetniškega duha. »Umetniška propaganda« je delo opremila prav lično. Delo se naroča v knjižarnah ali pri »Umetniški propagandi« v Ljubljani, Sodna ul. št. 5.

DAROVIL.
Josip Čok iz Lonjerja, sedaj vojak v Puli, daruje za Krekov spomenik K 10. Denar hrani uprava.
— Dijaškemu polpornemu društvu v Trstu je daroval stalen, nemenovani dobrotnik K 10. Znesek je bil izročer društvemu ta niku.
— Lonjerski podružnici CMD daruje Ivan M. Čok v počestje spomina pok. nečaka Danla Čok 10 K, Kari Sudič (vojak) v spomin pok. tovariša Antona Čok 3 K, Josip Čok (vojak v Puli) 10 K. Denar hrani blaginjska.
— Za božično podružnice CMD v Škedenju sta poslala gg. Josip in Virginija Flego, škedenj ka domaćina — sedaj v Puli, svoto 50 K. Za isto podružnico so darovali v veseli družbi gg. Silvester Godina 1 K, Ivana Križan 2 K in »šest Hrvaia pričuvne bolnice broj 1-30 K, skupni vsoti dodal g. Berio Sancin-Čačk 17 K, skupaj 50 K. V počestje spomina pok. g. Lojzke Stoka daruje g. Marica Rosmann 20 K za šolsko prireditve v Škedenju v prid vdovam in sirotam in CMD.
— Za Krekov spomenik je narala »Nar. soc. ml. org.« na polo št. I. K 269.— Darova i so sledeči gg: Berko Andrej, trg 100 K, dr. Matija Preiner 20 K, po 10 K: Jamnik, Omera, Ska ar, Olga Freic; Olga Goljevšek 8 K, po 5 K: A. Vouk, Pfeiferjeva, Delkin, A. Waschte, Ribičič, Fran Kos, Gul č, J. Vovk; Marija Kmet 3 K; po 2 K: Vergna, Oga Vrbič, Stekovec, Cesar, Urh, Erjav. eva, Zamejic Ema, Svigelj, Svagelj Ana, Carcovih, Trdinova, Kreigherjerjeva, Engelman, Hartmanova, J. Vrščaj, Stinenc ef, M. Pehani, N. Vinšek, Čucek M.

IVAN KRŽE — Trst
Piazza San Giovanni 1.
Zaloga kuhinjskih in kletarskih potrebščin od lesa in pletenja, škafov, brenč, čebrov in kad, sodčekov, lopat, rešet, sit in vsakovrstnih kovov, jerbuzev in metel ter mnogo drugih v in stroke spajalnih predmetov. — PRIPOROČA svojo trgovino s kuhinjske posode vsake vrste bedi od porcelane, zemlje, emala, koteljarja ali činka, nadalje pasamantorje, kletke itd. Za gostilničarje pipe, kroglice, sesalje in steklene posode za vino t. l. d. i. t. d.

Josip Struckel
Trst, vogal Vlu Maria Teresa-S. Caterina
Novi dohodi volnenega blaga za moške in ženske. Velika izbira kožuhovine, nogavic, volnenih srajc (maje) barhanta, svilenega in volnenega blaga za bluze, čipkovich ovratnikov in okraskov

PROSIMO RABLJENEGA PERILA IN KRP ZA NAŠE UBOGE RANJENCE. — ODDA NAJ SE V »NARODNI DOM«

PRIPOROČLJIVE TVRDKE
Gostilna »Al Vetturino«
Trst, ulica Chiozza št. 5. Domača kuhinja. Ve lika izbira najboljših vin. 3047

Trgovina jestvin
IVAN BIDOVEČ, Trst, ul. Campasolo 13 (Vrg Punterosso). Ima v zalogi: čaj, paradižno korenje, mnoge vrste hock sajuho, žet in tudi blago aprovizacijske komisije. Pratali Jama ka rum, ko njak Marty, vermouth, mal novec, slivovos ter vo vrst mineralnih vod. Vse po zmernih cenah. 414

Mehanična delavnica.
ODLJKOVANA LIVARNICA OSVALDELLA. Via Med a 28. Izdelovanje in poprava strojev in motorjev. Proračuni. 901

Knjigovestnica
PIETRO PIPPAN, Trst, ulica Valdirive 19. Artistična vezava žepni koledarji lastnega izdelova nja. Vpisniki (registri) posebnega sistema. 307

Majolične peči in štedilniki
M. ZEPFAR, ul. S. Giovanni 6 in 12. Najboljša izdelovanja in najpopolnejša vrsta. Cene zmerne 202

Hotel Continental
Trst, ulica San Nicolò št. 25 (blizu Corsa). Prene nišče za vojake. Dvigalo. Cene zmerne. Postrežba točna. 190

Nepremojljivi plašči.
LEOPOLD HAAS, Trst, Corso 2 in via Barriera vecchia 10. Bogata izbira vojaških plaščov od K 20 — naprej. 257

Jestvine na debelo.
Bogata izbira vsakovrstnih jestvin: prodna na debelo RUGGERO GAMBEL v Trstu, ulica delle Acque vegal ulice Coroneo. 442

Papir.
VELIKA ZALOGA PAPIRJA za ovitke, papirnati rečice lastne tovarne — Valčki raznih barv in velikosti. Cene zmerne. — Gastone Dellinari, Trst, Via del Gelat 16. 256

Damska krojačnica
vsakovrstne obleke po angloškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroko, bluze za gledališče itd. Cene zmerne. 337

Na prodaj
je hiša s štiri prostori, z vrhom in vodnjakom. — Cena 12.000 K. — Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti.

Hermangild Trocca
TRST, ulica Barriera vecchia 8
Ima veliko zalogo
mrtvaških predmetov
Venci iz porcelane in biserov, vezani z medeno žico, iz umetnih cvetic s trakovi in napis. Slike na porcelanastih ploščah za grobne spomenike itd. itd. Najnižja konkurenčne cene.

Nadomestek toaletnega mila.
Parfumiran in okusno urejen.
Nadomestek toaletnega mila.
Vsebina enega kartona 2 1/2 ducata, stane franko kron 26.50.
Razpošilja tvrdka
LANG & COMP., Osijek,
Hrvatska Slavonija, Župni trg.
Brzojavni naslov: Lang & Comp. Osjek.

Kabaret-Varieté MAXIM
Trst - Via Stadion 10 - Trst
Odpri od 8 1/2 zvečer naprej
Vstopnina K 2

Umetno-fotografski atelje
Trst, ulica del Rivo št. 52 (prilivlje) Trst
Izvršuje vsako fotografsko delo kakor tudi razglede, posnetke stranjeot lokalev, porocilnaste plošče za vsakovrst spomenike. **POSEBNOSTI: POVEČANJE IN VSAKE FOTOGRAFIJE** in liadi udobnosti gosp. naročelkov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, ar tudi zunaj mesta po najzmernejših cenah.

Trst, ul. del Rivo št. 52

GAMBRINUS
Varietè vsaki večer ob 9^h, velika varietetna predstava. Vstopnina K 1.— Kabaret

Zlatarnica G. Pino
Fotografski atelje DAGUERRE
Trst - Corso št. 39 - Trst
Razglednice v platinu. Specijaliteti: slike v barvah, fotoschizli. Gabinet, visit, povečanja, reprodukcije vsake slike. — Električna razsvetljava. —

Največja slovenska hranilnica!
Mestna hranilnica ljubljanska
Ljubljana, Prešernova ulica št. 3
je imela koncem leta 1916 vlog K 66,800 000
hipotečnih in občinskih posojil 27,000 000
rezervnega zaklada 2,000,000
Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po **4%**
večje in nestalne vloge pa po dogovoru.
Hranilnica je puplino varna in stoji pod kontrolo **c. kr. deželne vlade.**
Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.
Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5%, izven Kranjske pa proti 5 1/4%, obrestim in proti najmanj 1% oziroma 1/4% odplačevanju na dolg.
V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno **KREDITNO DRUŠTVO.**

Kupim suhe hruške, želod kostanj in divji kostanj. Ponudbe na H. LOZER, Trst, ul. Fontana št. 14.

Pozor!
V ulici Carlo Ghaga št. 11 **KAPENEK** kupuje vrv od 3-8 K kg in tanko vrv po 50 K kg.

Baker, medenino in druge kovine kakor tudi vsakovrstne železnlne kupuje **MARCELLO SCABAR, Trst** ulica Vienna 17

Dnevnik „Edinost“ v Trstu
je izdal in založil naslednje knjige
1. »VORUNA«, Spisal I. F. Cooper. — Cena K 1.60.
2. »TRI POVESTI GROFA LEVA TOLSTEGA«. — Cena 80 vin.
3. »KAZAKI«, Spisal L. N. Tolstoj. Poslovenil Josip Knažič. — Cena K 1.60.
4. »PRVA LJUBEZEN«, Spisal I. Siergievič Turgenjev. Poslovenil dr. Gustav Gregorin. — Cena 1 K.
5. »POLJUB«, Povest iz gorskega življenja češkega ljudstva. Spisala Karolina Světa. Poslovenil F. P. — Cena 80 vin.
6. »BESEDA O SLOVANSKEM OBREDNEM JEZIKU PRI KATOL. JUGOSLOVANIH«. (Malu odgovora na škofa Nagla poslovno pastirsko pismo v pouk slov. ljudstvu.) — Cena 80 vin.
7. »IGRALEC«, Roman iz spominov mladencu. Ruski spisal F. M. Dostojevskij. Poslovenil R. K. — Cena K 1.60.
8. »JURKICA AGICEVA«, Spisal Ksaver Šandor - Oljalski. Prevel F. Oreš. Cena K 2.
9. »UDOVICA«, Povest iz 18. stoletja. Napisal I. E. Tomič. Poslovenil Stefan Klavž. Cena K 1.60.
10. »JUG«, Historičen roman. Spisal Prokop Chocholoušek. Poslovenil H. V. Cena K 3.
11. »VITEZ IZ RDEČE HIŠE«, (Le Chevalier de Maison rouge.) Roman iz časov francoske revolucije. Spisal Aleks. Dumas star. Prevel Ferdo Perhavec. — Cena K 2.50.

Posojila
daje na osebni kredit in na zastavo proti plačilu po dogovoru.
Uradne ure: vsak dan za stranke od 8 prep. do 1 popoldne.
Priporoč male hranilne škrinjice, ki so posebno primerne za družine.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu
registrovana zadruga z neomejenim jamstvom
ulica S. Francesco št. 20, II. nadstropje v hiši lista „Edinost“

Hranilne vloge
sprejema od vsakega tudi če ni na zadrugi, in jih obrestuje po 4% večje zneske po dogovoru. Trgovcem otvarja tekovne račune z dnevnim obrestovanjem.
Rental dravak plačuje zadruga sama.
Vlaga se lahko po eno krono.
Poleto-branilni račun 75.678. TELEFON 16-04.